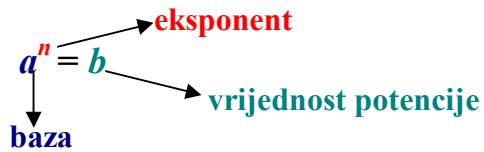


Potencije

Potencija – kraći zapis umnoška jednakih faktora (a^n)

$$\underbrace{a \cdot \dots \cdot a}_{n \text{ faktora}} = a^n$$



Baza [a] – broj koji množimo sam sa sobom

Eksponent [n] – broj koji pokazuje koliko puta broj a množimo sam sa sobom

Vrijednost potencije [b] – broj koji dobijemo kada izračunamo potenciju

Vrijedi:

$$a^1 = a$$

Svaki broj s eksponentom 1 jednak je samom sebi.

$$a^0 = 1$$

Svaki broj s eksponentom 0 jednak je broju 1.

1° Vrijednost potencije broja 10 ima onoliko nula koliki je eksponent.

$$\rightarrow 10^3 = 1000, \quad 10^4 = 10\,000, \quad 10^7 = 10\,000\,000$$

2° Bilo koji broj na nultu jednak je 1 (osim 0^0 – nije definirano)

$$\rightarrow 1^0 = 1, \quad 5^0 = 1, \quad 10^0 = 1$$

3° Svaka potencija broja 1 jednaka je 1

$$\rightarrow 1^0 = 1, \quad 1^2 = 1, \quad 1^{78} = 1, \quad 1^n = 1$$

4° $(-10)^n = \begin{cases} -\dots \text{neparan eksponent} \\ +\text{paran eksponent} \end{cases}$

$$\begin{aligned} \rightarrow (-10)^2 &= -10 \cdot (-10) = 10^2 \\ (-10)^3 &= -10 \cdot (-10) \cdot (-10) = -10^3 \\ (-10)^4 &= -10 \cdot (-10) \cdot (-10) \cdot (-10) = 10^4 \\ (-10)^5 &= -10^5 \end{aligned}$$

... **paran** eksponent → **pozitivna** potencija
... **neparan** eksponent → **negativna** potencija

5° Pazi! $-10^n = -10^n$ → **negativna potencija** jer se eksponent **ne odnosi** na minus

$$\rightarrow -10^3 = -10^3, \quad -10^4 = -10^4$$

6° Negativan eksponent

$$10^{-m} = \frac{1}{10^m}, m \in \mathbb{N}$$

$$\rightarrow 10^{-1} = \frac{1}{10} = 0.1 \quad 10^{-2} = \frac{1}{10^2} = 0.01 \quad 10^{-3} = \frac{1}{10^3} = 0.001$$

Definicije:

Množenje potencija: Potencije jednakih baza množimo tako da **bazu prepišemo**, a **eksponentne zbrojimo**.

$$a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

Dijeljenje potencija: Potencije jednakih baza dijelimo tako da **bazu prepišemo**, a **eksponente oduzmemosmo**.

$$a^m : a^n = a^{m-n}$$

Potenciranje umnoška: Umnožak potenciramo tako da **potenciramo svaki njegov faktor**, a dobivene vrijednosti pomnožimo.

$$(a \cdot b)^n = a^n \cdot b^n$$

Potenciranje količnika: Potencija količnika jednaka je količniku potencija djeljenika i djelitelja.
Potenciramo i djeljenika i djelitelja.

$$\left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n} \text{ ili } (a : b)^n = a^n : b^n$$

Potenciranje potencije: Potenciju potenciramo tako da **bazu prepišemo**, a **eksponentne pomnožimo**.

$$(a^m)^n = a^{m \cdot n}$$

Jednake potencije zbrajamо/oduzimамо tako da im zbrojimo/oduzmemо koeficijente i taj rezultat pomnožimo zajedničkom potencijom.

$$\rightarrow 5 \cdot 10^3 + 4 \cdot 10^3 - 3 \cdot 10^2 + 10^2 = 9 \cdot 10^3 - 2 \cdot 10^2 \\ = 9\ 000 - 200 \\ = 8\ 800$$

Zbrajati i oduzimati možemo samo JEDNAKE POTENCIJE (iste baze i isti eksponenti).